

XXXI. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

4. veljače 2026.

osmi (VIII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima

1. Mobitele, pametne satove i druge prijenosne ili nosive elektroničke audiouređaje i videouređaje treba predati članu Povjerenstva koji provodi Natjecanje za pojedini razred.
2. Ispit se piše 90 minuta.
3. Ispit se piše isključivo kemijskom olovkom crne ili plave boje. Tinta se ne smije moći obrisati.
4. Prije rješavanja ispita treba čitljivo i pravopisno točno ispuniti listić sa zaporkom.
5. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
6. Ispitne zadatke treba pažljivo pročitati.
7. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
8. Rješenja treba upisivati na za to predviđena mjesta.
9. Ako natjecatelj želi izmijeniti odgovor, treba ga precrtati, dopisati istom kemijskom olovkom novi odgovor te podizanjem ruke pozvati dva člana Povjerenstva koja nadziru pisanje. Oba člana trebaju odmah pred natjecateljem parafirati izmjenu odgovora. **Svaki natjecatelj smije u cijelome ispitu imati najviše tri izmjene.**
10. Odgovori ne smiju biti pisani velikim tiskanim slovima.
11. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
12. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
13. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____

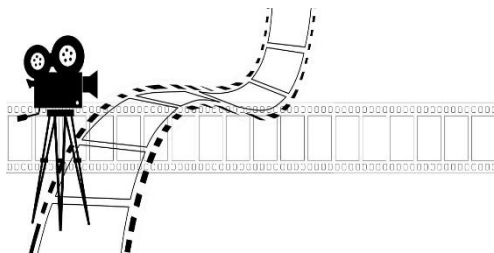
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____

(član Školskoga povjerenstva)

3. _____

(član Školskoga povjerenstva)

„Nakon svega, sutra je novi dan.”

Scarlett O'Hara (Vivien Leigh) u filmu

Prohujalo s vihorom (1939.)

Napiši na crte odgovore u zadatcima od 1. do 18.

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova, dijelove rečenica otisnute velikim tiskanim slovima ispod crte.

U listopadu 2025. godine održana je još jedna

(REVIJA HRVATSKOGA FILMSKOG

_____. Ta se manifestacija održava od 1962., svake
STVARALAŠTVA DJECE)

godine u drugome gradu. Prošle godine održana je u Metkoviću, gradiću u

_____.

(DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI)

Glavni je organizator te lijepe smotre godišnje produkcije dječjih klubova i družina

_____ uz suorganizaciju

(HRVATSKI FILMSKI SAVEZ)

_____.

(OSNOVNE ŠKOLE DON MIHOVILA PAVLINOVIĆA)

Publika je imala priliku pogledati čak 90 filmova u šest kategorija. Primjera radi, u
kategoriji igranoga filma pobijedili su _____

(UČENICI OSNOVNE ŠKOLE VIS)

_____ s filmom *Na srid kulfa si*.

5

2. Upiši *i*je ili *je*.

Glavna nagrada za najbolji film na Međunarodnome filmskom festivalu u Torontu dod_____ljena je pov_____snoj drami *Hamnet*, u kojoj su glavni likovi članovi obitelji Shakespeare, William i Agnes, čiji brak mora podn_____ti smrt sina Hamneta. Nagradu je uručio direktor festivala na svečanoj dod_____li.

4	
---	--

3. Rečenicu neupravnoga govora preoblikuj u upravni govor ne mijenjajući redoslijed navoda i objašnjenja.

Ispijajući maraskino na zadarskoj rivi, redatelj Alfred Hitchcock rekao je da je to najljepši zalazak na svijetu.

1	
---	--

4. Napiši podebljane izraze kao kratice ili pokrate u odgovarajućemu padežnom obliku.

Radnja filma *Casablanca* počinje u prosincu 1941. **godine** pojavom Victora

Laszla i njegove supruge, **gospođe** Ilse. Victoru, koji bježi od Gestapa, prijetnja

je **njemački** bojnič Strasser, ali i Rick, koji s njegovom suprugom

zatvara **takozvani** ljubavni trokut.

4	
---	--

5. Ispiši riječi u kojima su provedene zadane glasovne promjene ne mijenjajući im oblik.

U potrazi za novim efektima možete pogledati eksperimentalne filmove s festivala! Prikazivat će se od sredine prosinca, a nagrađeni filmovi publici će biti poznati nakon proglašenja.

sibilarizacija: _____, _____

palatalizacija: _____

jotacija: _____, _____

nepostojani a: _____

6	
---	--

6. Označi naglasak podcrtanim riječima. Ne označuj zanaglasnu dužinu.

Pravo je čudo bilo proglašenje serije *Bostonsko* pravo dobitnikom nagrade Emmy.

2	
---	--

7. Odredi vrstu podcrtanim riječima.

Poslije gledanja filma napiši osvrt.

Ovaj put neću zakasniti na projekciju.

Toliki su filmovi bili na repertoaru festivala!

Film je bio zaista napet!

4	
---	--

8. Odredi padež podcrtanim imenskim riječima tako da uobičajenu kraticu (N, G, D, A, V, L, I) navedeš iznad podcrtane riječi.

„Iskreno, draga, nije me briga!”

(Rhett Butler u filmu *Prohujalo s vihorom*)

„Dat ću mu ponudu koju neće moći odbiti.”

(Vito Corleone u filmu *Kum*)

„Razlika između ludila i genijalnosti mjeri se samo uspjehom.”

(Elliot Carver u filmu *Sutra nikad ne umire*)

5	
---	--

9. Odredi vrstu glagola po predmetu radnje.

Dok je ispružen ležao i odmarao se u hladu raskriljene magnolije, pogledao je najavu najnovijega filma *Batman*, prezasićena specijalnim efektima.

ležao je _____

odmarao se _____

pogledao je _____

3	
---	--

10. Ispiši tražene zamjenice iz teksta ne mijenjajući im oblik.

U filmu svatko može pronaći dio svojega svijeta. Što film čini tako posebnim u našem doživljaju? Praćenje takve druge stvarnosti pomaže da bolje razumijemo sebe. Doživljaji filma mogu biti različiti, ali cilj je zato uvijek isti – podsjetiti na osjećaje koji su u nama.

osebna zamjenica: _____

posvojna zamjenica: _____

povratna zamjenica: _____

povratno-posvojna zamjenica: _____

pokazna zamjenica: _____

neodređena zamjenica: _____

upitna zamjenica: _____

odnosna zamjenica: _____

8	
---	--

11. Zamijeni podcrtanu riječ istoznačnom ili bliskoznačnom riječju. Ne moraš prepisivati cijelu rečenicu.

Možda je pokuda u tome osvrtu na film bila očekivana.

1	
---	--

12. Ispiši riječi koje čine sinonimni niz.

Krišom je ušao u staru kinodvoranu i potajice promatrao platno i zvučnike s kojih se nekad čuo grohotan smijeh. Sjeo je kradom na prašnjave fotelje i zamišljao zanesenu publiku koja bi netremice gledala film. Prenuvši se iz sanje, nehotice je pri izlasku pomakao filmske vrpce odajući gdje se nalazi.

sinonimni niz: _____, _____, _____

3	
---	--

13. Napiši suprotnice istaknutih prijedloga. One se gramatički i smisleno ne moraju slagati s ostatkom rečenice.

S kokicama u rukama ušao sam u kinodvoranu i sjeo na udobnu fotelju.

2	
---	--

14. Odredi vrstu nezavisnosložene rečenice.

a) Posudio je u knjižnici i filmski leksikon, imao je svu potrebnu literaturu.

b) Prvi je hrvatski igrani film *Brcko u Zagrebu* iz 1917. godine, ali je, nažalost, izgubljen.

c) Jesi li pogledao i onaj film ili nisi znao za njega?

3	
---	--

15. Pridruži slovo ispred rečenice njezinu određenju rečenice po sastavu.

a) I ja ih satima s iščekivanjem gledam iz tame. _____ rečenica s neizrečenim subjektom

b) Već mu je bilo neizdrživo dosadno. _____ besubjektna rečenica

c) On nešto gundđa, ne čuje se dobro. _____ jednostavna proširena rečenica s trima priložnim oznakama

d) Napokon tišina u dvorani! _____ složena rečenica

e) Samo u djeliću sekunde, za treptaj oka, pomislila sam na scenu iz filma. _____ neoglagoljena rečenica

5	
---	--

10	
----	--

16. Odredi službu riječi podcrtanim riječima (npr. imenski/glagolski predikat, subjekt, izravni/neizravni objekt, priložna oznaka mjesta, vremena itd., pridjevni/imenički atribut). Ne rabi skraćene nazive, kratice ili pokrate.

Ti filmovi i serije sadržavaju ključne informacije o likovima i njihovim pričama, što će ti pomoći da bolje razumiješ ovaj film.

Ti _____
 informacije _____
 likovima _____
 ti _____
 bolje _____

5	
---	--

17. Poredaj kronološki, prema vremenu nastanka, zadane spomenike hrvatske pismenosti od najstarijega do najmlađega.

Vinodolski zakonik, Bašćanska ploča, Plominski natpis

1. _____
2. _____
3. _____

3	
---	--

18. Ispiši slova ispred dviju točnih tvrdnja koje se odnose na hrvatske inkunabule.

- a) Hrvatske su inkunabule tiskane samo na glagoljici.
- b) Sve su hrvatske inkunabule otisnute u Senju.
- c) Hrvatski je *Prvotisak* prvi otisnuti misal u Europi koji nije na latinici.
- d) Najstarija hrvatska inkunabula nastala je 1455. godine.
- e) Hrvatski je *Prvotisak* objavljen prije prvoga hrvatskog rječnika.

_____, _____

2	
---	--

10	
----	--

19. Zaokruži točne oblike glagolskoga pridjeva.

Gledala je film u kojemu je protagonistica **visila/visjela** s litice boreći se za život. U najnapetijemu trenutku **probljedia/probljedia** je. Promatrajući tu scenu, **poželila/poželjela** joj je pomoći.

3	
---	--

Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora u zadacima od 20. do 24.

20. Koja je od sljedećih rečenica gramatički i pravopisno točna?

- a) Film *Ptice* slavni je horor iz 1963. godine kojega je režirao Alfred Hitchcock.
- b) Hitchcock se pojavljuje u svojem filmu *Vrtoglavica* i pritom drži neki ne obični instrument.
- c) Mnogi kritičari film *Psiho* smatraju Hitchcockovim najvrijednijim djelom.
- d) Za glavnoga glumca u filmu *Sjever-sjeverozapad* Hitchcock nije htio angažirati Gregoryja Pecka.

1	
---	--

21. U kojoj je rečenici točno upotrijebljena spojica?

- a) Redatelj Christopher Nolan svoje filmove voli snimati u IMAX-formatu.
- b) *Peti element* jedan je od najpoznatijih znanstveno-fantastičnih filmova.
- c) Prema pisanju Deadline-a, Austin Butler glumit će u filmskoj verziji *Poroka Miami*.
- d) Dimenzije filmske vrpce normirane su ISO-ovim standardima.

1	
---	--

5	
---	--

22. U kojoj se od podcrtanih riječi nije provela palatalizacija?

- a) Film počinje krupnim planom vrapčića.
- b) Film počinje krupnim planom kestenčića.
- c) Film počinje krupnim planom jastučića.
- d) Film počinje krupnim planom sandučića.

1	
---	--

23. Koja je od sljedećih rečenica složena veznička?

- a) Pogledao je film, a zatim i razgovarao o njemu.
- b) Sjedenje u kinu i uživanje u kokicama poseban su doživljaj.
- c) Pustio je film, odmah se i nasmiješio s olakšanjem.
- d) Gledajući film, uočio sam mnoštvo različitih emocija likova.

1	
---	--

24. Koje je značenje istaknute riječi?

Film je bio adaptacija jednoga od prvih romana Stephena Kinga i pratio je ugnjetavanu djevojku Carrie i njezinu maturalsku proslavu.

- a) ljutita
- b) potlačena
- c) izopačena
- d) umišljena

1	
---	--

Pozorno pročitaj tekst Surogat Dušana Vukotića i riješi zadatke od 25. do 30. koristeći se podacima iz teksta.

Surogat Dušana Vukotića

Dušan Vukotić velikan je hrvatske kinematografije, u svjetskim okvirima možda i najpoznatiji hrvatski filmaš. Aktivno je sudjelovao u utemeljenju i razvijanju Zagrebačke škole crtanoga filma, koja je 60-ih godina prošloga stoljeća bila u samome vrhu svjetske filmske animacije. Upravo je Dušan Vukotić tomu osobito pridonio.

Godine 1961. Vukotić je u produkciji Zagreb filma režirao animirani film *Surogat*, za koji je scenarij napisao Rudolf Sremec. Film traje 9 minuta i 36 sekundi, a u sinopsisu se radnja ovako opisuje: „Na morskoj plaži turist napuhuje i stvara čitav *camping* od plastične mase. U ovome šarenom napuhanom ambijentu za sve postoji surogat od plastike, pa i za osjećaje. Na plaži se rađaju jedna zanosna ljubav, ljubomora i osveta, te na kraju tragedija. Sve se ispuhalo i splasnulo kada se u događaje umiješao jedan mali obični stvarni čavlić.”

Jednostavna je to priča o neobičnome trokutastom debeljku koji dođe na plažu i sve što mu treba sam napuše. Tako napuše i vlastitu partnericu, ali na kraju, kako je lako došao do svega, tako sve i nestane, ispuše se.

Filmski kritičar Željko Luketić ističe da film predstavlja vrhunac domaće animacije, čija priča o plastici i danas vrlo uvjerljivo funkcionira kao alegorija o digitalnome svijetu, „kao ona o umjetnome svijetu lažnih Instagram-stvarnosti koje jedan duži nestanak struje ili internetskih veza može odmah ispuhati”.

Međutim, najviše ostaje upamćen kao prvi animirani film izvan SAD-a koji je u travnju 1962. godine osvojio nagradu Oscar za najbolji crtani film. Do danas je to jedini hrvatski film koji je osvojio tu prestižnu nagradu. *Surogat* je osvojio i mnogobrojne velike nagrade na festivalima u Beogradu, Bergamu, Corku, San Franciscu, Oberhausenu i drugima, znaju ga i pod drugim naslovima na raznim svjetskim jezicima, kao što su *The Substitute*, *Cypporar*, *Der Ersatz*, *Le Succédané*, *Surrogatto*, a nastao je u skromnim prostorijama Studija za crtani film Zagreb filma u zagrebačkoj Vlaškoj ulici.

Zbog toga su u godini 60. obljetnice dobivanja Oscara, na inicijativu djelatnika Zagreb filma, ispred studija Zagreb filma oslikani grafiti s glavnim likovima iz *Surogata*, a u

studenome prošle godine u Hrvatskoj je prikazan i dokumentarni film o Dušanu Vukotiću pod nazivom *Vude, ti si pobijedio*, crnogorskoga redatelja Senada Šahmanovića.

Šahmanović u filmu ističe da je *Surogat* vrhunsko ostvarenje svjetske animacije, a Vukotić simbol kreativnosti, novih ideja, slobode u umjetnosti i hrabrosti da se razmišlja drukčije – vizionarski! Zbog toga, ako još niste, svakako pogledajte *Surogat* – njegova je poruka svevremenska.

(prema: <https://zagrebfilm.hr/filmovi/surogat/>,
<https://www.nacional.hr/vude-ti-si-pobijedio-kako-je-hrvatska-devedesetih-odbacila-velikana-animacije-jedinog-oscarovca-dusana-vukotica/>,
<https://www.glasistre.hr/zanimljivosti/grafiti-iz-surogata-osvanuli-nakon-60-obljetnice-dobivenog-oscar-a-820160>)

Zaokruži slovo uz točan odgovor u zadatcima od 25. do 28.

25. Koje su godine oslikani grafiti ispred studija Zagreb filma?

- a) 2020. godine
- b) 2021. godine
- c) 2022. godine
- d) 2023. godine

1	
---	--

26. Koja je od navedenih tvrdnja točna?

- a) *Surogat*, nagrađen Oscarom, redateljski potpisuje Dušan Vukotić 1962. godine.
- b) *Surogat* je dokumentarni film koji ističe važnost plastike u društvu.
- c) *Surogat* je, osim Oscara, osvojio nagrade na ukupno pet drugih svjetskih festivala.
- d) Likove iz filma *Surogat* možete vidjeti u obliku murala u Zagrebu.

1	
---	--

27. Koja se tvrdnja odnosi na Dušana Vukotića?

- a) Najveći mu je uspjeh povezan i s Vlaškom ulicom u Zagrebu.
- b) Samostalno je utemeljio Zagrebačku školu crtanoga filma.
- c) Senad Šahmanović posvetio mu je igrani film.
- d) Scenarist je i redatelj filma *Surogat*.

1	
---	--

3	
---	--

28. Što od ponuđenoga nije sinonim riječi *surogat*?

- a) nadomjestak
- b) zamjena
- c) prijetvornost
- d) supstitucija

1	
---	--

Napiši na crte odgovore u zadatcima 29. i 30.

29. Tko je scenarist prvoga neameričkog animiranog filma nagrađena Oscarom?

1	
---	--

30. Ispiši iz prvoga odlomka u tekstu jedan antonimni par.

1	
---	--